

References:

1. Melnychenko A.A., Akimova O.A. Problemy i perspektyvy elektoralnoi sotsiologii v Ukraini. Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy “Kyivskiy politekhnichnyi instytut”. Politolohiia. Sotsiologhiia. Pravo. 2014. № 1. S. 73–79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKPI_soc_2014_1_10.
2. Naumenko O.M. Stanovlennia i rozvytok administratyvnoi subkultury v Ukraini: dys. ... kand. filosof. nauk: 09.00.03; Pivdenoukr. derzh. ped. un-t (m. Odesa) im. K.D. Ushynskoho. O., 2006. 199 s.
3. Subkultura variatyvnist ukrainskoho sotsiumu / NAN Ukrainy, Instytut sotsiologii; za red. N.V. Kostenko, A.O. Ruchky. K.: Instytut sotsiologii NAN Ukrainy, 2010. 288 s.
4. Shein E. Kh. Orhanyzatsyonnaia kultura y lyderstvo / per. s anhl. pod red. V.A. Spivaka. SPb.: Pyter, 2002. 336 s.

УДК 35.351/354

DOI <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2018-2-141-149>

О. В. Боркут, аспірант
кафедри публічного управління
та митного адміністрування
Університету митної справи та фінансів

**ЕТАПИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ
ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУТІВ ЩОДО МИТНОГО КОНТРОЛЮ
ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ ЗА ПРИНЦИПОМ «ЄДИНОГО ВІКНА»**

Розкрито сутність поняття «єдине вікно» у міжнародній торгівлі. Сформульовані основні принципи, необхідні для запровадження механізму «єдиного вікна», що передбачають створення єдиної електронної бази даних для всіх контролюючих органів, визначення механізму їхньої взаємодії із підприємствами із застосуванням інформаційно-телекомунікаційної системи, однократність проведення огляду товарів всіма контролюючими органами, координованість спільних дій. У межах здійснення реформи сервісних функцій державних інституцій визначено етапи побудови системи «єдиного вікна» в Україні й охарактеризовано їх основні риси.

Ключові слова: міжнародна торгівля, державна служба, контролюючі органи, митний контроль, митні процедури, взаємодія державних інститутів, «єдине вікно».

O. V. Borkut. Stages of development of information interaction of state institutions for customs control of movement of goods by the “single window” principle

The essence of the concept “single window” in international trade is revealed, namely, the achievement of acceleration and simplification of information flows between participants of foreign trade operation and state bodies.

The basic principles necessary for the implementation of the mechanism of the “single window”, are formulated. These principles consist in the creation of a single electronic database for all controlling bodies, determining the mechanism of their interaction with enterprises using the telecommunication system, one-time inspection of the goods by all regulatory bodies, coordination of joint actions.

© **О. В. Боркут, 2018**

In the framework of the reform of the service functions of state institutions, the stages of the construction of the “single window” system in Ukraine are defined and their main features, inherent in separate stages of its functioning, are described.

The preparatory stage has been highlighted, the basis for which was the successful implementation of the concept of “Electronic Customs”. The implementation stage of the “single window” was inherent in the use of the system on a voluntary basis. The stage of evolutionary improvements characterized by the spread of control over the principle of a “one-stop shop” for all customs regimes, the obligatory use of it for both state bodies and enterprises, optimization of time norms for carrying out control procedures, the initiation of selective selection of control objects.

The further development of the “single window” system in the direction of globalization has the potential to become a catalyst for qualitative changes in the provision of services by public authorities, not only as a tool, but also as a factor in influencing the reformatting of the functioning of the supervisory bodies. The highest level of evolutionary development of “single window” systems is the unification of national “single windows” in global (regional) networks, which ensure the sharing of information within the international supply chain.

Key words: international trade, public service, control bodies, customs control, customs procedures, interaction of state institutions, “single window”.

Постановка проблеми. «Єдине вікно» – це дієвий інструмент спрощення процедур торгівлі, управління та захисту кордонів. Ефективне його функціонування дозволяє істотно спростити процедури і формальності, пов'язані з подачею документів і збором даних, тим самим заощаджується дорогоцінний час та гроші, а увага контролюючих органів перерозподіляється на більш ризиковані операції. 01 серпня 2016 р. набрала чинності постанова Уряду щодо використання автоматизованої системи «єдиного вікна» при митному оформленні товарів і транспортних засобів. Провівши ґрунтовні дослідження із залученням незалежних експертів, спираючись на міжнародний досвід і світову практику, Кабінет Міністрів України виклав нормативні засади функціонування «єдиного вікна» в постанові від 25 травня 2016 р. № 364 «Деякі питання реалізації принципу «єдиного вікна» під час здійснення митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю». У рамках здійснення реформи сервісних функцій державних інституцій існує доцільність дослідження еволюції механізму «єдиного вікна» та визначення характерних ознак, притаманних окремим етапам його функціонування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Деякі аспекти впровадження «єдиного вікна» у сфері державного регулювання розглядаються у працях К. Апанасенко, Ю. Пивовар, Н. Буличевої, Г. Писаренко, О. Платонова, І. Сітко, В. Тимошук, І. Федотової, Б. Кормича, Ю. Кунєва, В. Науменка, А. Макаренка, А. Брачук. Проте проблематика функціонування «єдиного вікна» на сучасному етапі є малодослідженою. Тому в рамках цієї статті ми розглянемо питання еволюційного розвитку системи «єдиного вікна» в сучасних умовах.

Метою статті стало дослідження сутності процесу функціонування системи “єдиного вікна” в Україні, формулювання загальноприйнятих в усьому світі стандартів його функціонування та вивчення прикладів еволюційного розвитку в інших країнах.

Виклад основного матеріалу. За міжнародними стандартами система «єдиного вікна» становить єдиний канал, фізичний або електронний, для подання й обробки всіх відомостей і документів, необхідних для здійснення належних видів державного контролю та митного оформлення товарів. Цим каналом управляє один орган (зазвичай митниця), який інформує інші відповідні органи та керує комплексним механізмом контролю. Таким чином досягається прискорення та спрощення потоків інформації між учасниками зовнішньоторговельної операції та державними органами.

Поняття «єдиного вікна» почало входити у практику міжнародної торгівлі в 50-х рр. минулого сторіччя. Почавши зі спрощення ряду процедур торгівлі, процес еволюції концеп-

ції «єдиного вікна» продовжився реалізацією різних форм систем автоматизованого митного оформлення. У 60–70-х рр. ХХ ст. митні органи вперше почали автоматизувати свої функції, використовуючи такі системи, як АСІКУДА (автоматизована система обробки митних даних, створена ЮНКТАД). Згодом були розроблені національні портали торговельної інформації, які слугували джерелами торговельної інформації та надавали суб'єктам торгівлі відомості про поточні ділові і ринкові можливості. На пізнішому етапі вони перетворилися на системи електронного обміну даними та мережі з додатковими можливостями. Метод обробки торгової документації з використанням електронного обміну даними застосовувався в багатьох країнах. Найяскравішими прикладами такого підходу є сингапурська система «Trade Net» (1989 р.), китайська мережа Тайбею для митного очищення вантажів (1992 р.), маврикійська система «Trade Net» (1994 р.), японська система для торгівлі та розрахунків «TEDI» (1998 р.), а також проєкт СаудЕОД, реалізований у Саудівській Аравії (2002 р.) [17].

Нині розрізняють три функціональні моделі за сферою послуг, які вже інтегровані в систему «єдиного вікна». До них належать традиційні послуги митного оформлення, виконання загальних вимог до здійснення зовнішньоторговельних операцій, а також функції, пов'язані з наданням транспортних і логістичних послуг. Нововведенням у цій галузі є перехід до комплексних банківських послуг у сфері платежів. Останні покоління «єдиних вікон» прагнуть охопити всі ці чотири види послуг. За останні кілька десятиліть концепція «єдиного вікна», так само як і коло його функцій, вийшла за рамки системи автоматизації митної діяльності і сьогодні охоплює широкий спектр завдань щодо спрощення процедур торгівлі на національному та регіональному рівнях. Наприклад, в Азії, Африці та ЄС реалізуються великомасштабні проєкти зі створення регіональних платформ «єдиних вікон» для обслуговування торговельних операцій [17].

Практику організації державного контролю за принципом «єдиного вікна» узагальнено такими нормативними та рекомендаційними документами: Міжнародною конвенцією про узгодження умов проведення контролю вантажів на кордонах, Міжнародною конвенцією про спрощення та гармонізацію митних процедур, Митним кодексом Європейського Співтовариства, Рекомендацією Центру зі спрощення процедур торгівлі та електронних ділових операцій (СЕФАКТ) ООН № 33, Рекомендацією ЄЕК ООН щодо спрощення та стандартизації даних для міжнародної торгівлі (Рекомендація № 34), Компендіумом Всесвітньої митної організації матеріалів щодо створення умов для впровадження системи «єдиного вікна» [1; 9; 14–16].

Як і в усьому світі, в Україні підґрунтям для створення системи «єдиного вікна» стало успішне втілення концепції «Електронна митниця». Процес побудови інформаційного середовища у митній справі розпочався в 1992 р. із формування бази даних електронних копій паперових примірників митних декларацій з метою обробки та накопичення статистичних даних зовнішньоекономічної діяльності. Протягом 1994–2005 рр. створено центральну базу даних електронних копій митних декларацій, автоматизовано процеси контролю доставки вантажів і митного оформлення (з 1998 р. в Україні почала діяти перша в Європі національна електронна система контролю транзиту), впроваджено відомчу електронну пошту і транспортну мережу супутникового зв'язку, розпочато побудову відомчої телекомунікаційної мережі та комплексної системи захисту інформації. У 2006 р. розпочала своє функціонування автоматизована система митного оформлення «Інспектор» (далі – АСМО) у складі Єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби [13].

З 2010 р. розпочато електронне декларування та надання підприємствам послуг електронного цифрового підпису. Держмитслужба була першим державним органом в Україні, який запровадив електронний документообіг із бізнесом. Сьогодні частка електронних декларацій складає близько 98%, що відповідає європейській практиці [4]. Реалізовано спро-

щенту систему митного оформлення за попередніми митними деклараціями. З 2015 р. діє Електронний реєстр осіб, що здійснюють операції з товарами – самостійну постановку на облік учасника ЗЕД і модифікацію відомостей за 1 хвилину шляхом подання електронної заяви, обробка якої ініціює автоматичне отримання даних з інших державних реєстрів і міжвідомчих баз даних.

Сьогодні автоматизовано абсолютну більшість функцій митниці як на місцевому, так і на центральному рівні, а саме: контроль дотримання митного законодавства, імплементацію міжнародних договорів і сприяння міжнародній торгівлі, митний контроль і митне оформлення, аналіз та управління ризиками з метою визначення форм та обсягів митного контролю, фіскальну функцію, контроль повноти оподаткування, заборон та обмежень, експортний, валютний контроль, сприяння захисту прав інтелектуальної власності, боротьбу з митними правопорушеннями, ведення бази даних дозвільних документів, які адмініструє митниця (ліцензії на МЛС і МБТ, дозволи на митно-брокерську діяльність, сертифікати EUR.1, облік уповноважених експортерів), контроль за визначеними операціями, ведення української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, ведення митної статистики та інші функції. Окремо необхідно зупинитися на можливостях інформаційного обміну документами й інформацією (у т. ч. електронною) з іншими державними органами України, митними, правоохоронними та іншими органами іноземних держав: наявний автоматичний інформаційний обмін із Нацполіцією, Мінтрансом, Держлігоспом та ін.; здійснюється інформаційний обмін із митними адміністраціями Російської Федерації, Молдови, Білорусі, Республіки Польща, Міжнародним Союзом автомобільного транспорту (IRU).

Таким чином, втілення концепції «Електронної митниці» слугувало підготовчим етапом для створення системи «єдиного вікна» в Україні.

Ухваленою Урядом постановою від 25 травня 2016 р. № 364 «Деякі питання реалізації принципу «єдиного вікна» під час здійснення митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю» (далі – Постанова 364) передбачено з 01 серпня 2016 р. здійснення всіх видів контролю за допомогою інформаційної системи з використанням спеціального програмно-інформаційного комплексу, який розробляється Державною фіскальною службою та безоплатно надається у користування контролюючим органам.

Постановою 364 були закріплені фундаментальні положення організації «єдиного вікна», а саме:

- створена єдина електронна база даних для органів фіскальної служби, державних органів, уповноважених на здійснення санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю (далі – контролюючі органи);
- визначено механізм взаємодії контролюючих органів і підприємств за принципом «єдиного вікна» із застосуванням інформаційно-телекомунікаційної системи (далі – ІТ-система);
- запроваджено проведення огляду товарів одночасно всіма контролюючими органами;
- покладено обов'язок щодо координації спільних дій на митні органи;
- скорочено час на проведення контрольних процедур (рис. 1).

Крім того, встановлено часові обмеження на прийняття рішення контролюючим органом щодо здійснення відповідного виду контролю – 4 робочі години. В іншому разі передбачено принцип «мовчазної згоди», тобто ІТ-система автоматично формує позитивне рішення про проведення відповідного виду державного контролю, яке є підставою для завершення митного контролю та митного оформлення товарів.

Рис. 1. Інфографіка щодо фундаментальних положень організації контролю за принципом «єдиного вікна» в Україні [12]

За допомогою ІТ-системи в українській версії «єдиного вікна» забезпечено функцію з електронного обміну даними та створено передумови для запровадження безпаперового середовища для комунікації учасників зовнішньої торгівлі із контролюючими органами. Програмно-інформаційний комплекс «Єдине вікно» реалізований у вигляді модулю автоматизованої системи митного оформлення «Інспектор». Основною проблемою функціонування системи «єдиного вікна» в Україні залишається великий дисонанс у рівнях розвитку інформаційних технологій автоматизації митних процедур порівняно із процедурами інших контролюючих органів. Тому нині програмно-інформаційний комплекс «Єдине вікно» АСМО «Інспектор» для користувачів – контролюючих органів є інтерфейсом для інформаційного обміну та зберігання даних. А отже, автоматизація процедур контролюючих органів, зокрема надання послуг із видачі дозвільних документів міжнародного зразка, іще потребує розробки.

Слід зауважити, що на початку функціонування системи законодавством не передбачалося обов'язкового використання «єдиного вікна». Порядок інформаційного обміну за принципом «єдиного вікна» при митному оформленні використовувався лише за ініціативою суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Використання системи на добровільних засадах є однією з головних ознак початкового етапу запровадження системи, який тривав із серпня 2016 по лютий 2018 рр. Характерною ознакою цього етапу був також низький показник використання – у перший рік роботи системи в середньому по Україні становив 11,8% [5].

Створення системи «єдиного вікна» майже у всіх країнах відбувалося еволюційним шляхом. Наприклад, процес адаптації до роботи «єдиного вікна» у Південній Кореї тривав п'ять років: із 2004 по 2008 рр. У перший рік застосування системи відсоток використання «єдиного вікна» був ще меншим, ніж в Україні: лише 4,3%. Через чотири роки цей показник сягнув 91,6%. Загальні інвестиції державного бюджету в цей проект склали близько 6 млн дол.

США. Станом на 2010 р. вигоди від використання «єдиного вікна» перевищили витрати майже в 10 разів, загальне скорочення витрат торговців досягло 2,1 млрд дол. США, скорочення часу на митне оформлення – від одного дня до 2 год [5]. Подальшими планами Кореї у розбудові системи єдиного вікна є адаптація даних із декларацій до даних моделі ВМО, а також гармонізація кодів і даних та стандартизація процедур на внутрішньому та міжнародному рівнях.

Процес еволюційних вдосконалень і поширення здійснення контролю за принципом «єдиного вікна» на усі митні режими, обов'язковість його використання як для державних органів, так (за поодинокими винятками) і для підприємств, оптимізація часових нормативів для здійснення контрольних процедур, започаткування селективного відбору об'єктів контролю характеризує другий етап впровадження принципу «єдиного вікна», який тривав з лютого 2018 по січень 2019 рр. Відповідні законодавчі норми закріплено постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2018 р. № 44 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 05 жовтня 2011 р. № 1031 і від 25 травня 2016 р. № 364». Схематично етапи впровадження здійснення контролю за товарами, переміщеними через митний кордон за принципом «єдиного вікна», представлені на рис. 2 [2].

Рис. 2. Етапи впровадження механізму «єдиного вікна» в Україні

Подальший розвиток системи «єдиного вікна» у бік глобалізації має потенціал стати каталізатором якісних змін у сфері надання послуг державними органами, не тільки інструментом, але і фактором впливу на переформатування принципів роботи контролюючих органів. Найвищим щаблем еволюційного розвитку систем «єдиного вікна» є об'єднання національних «єдиних вікон» у глобальні (регіональні) мережі, що забезпечують спільне використання інформації в рамках міжнародного ланцюга поставок. АСЕАН стала однією з перших організацій, яка розробила та впровадила концепцію проекту регіонального «єдиного вікна» в 2015 р. В Африці функціонує «єдине вікно» Транс-Калахарі, що об'єднує Ботсвану, Намібію і Південну Африку. Європейське співтовариство також реалізує дві великі ініціативи зі створення «єдиних вікон». Ініціатива «єдиного вікна», запропонована Генеральною дирекцією Податкового і Митного Союзу, передбачає створення «єдиного вікна» на рівні ЄС, тоді як метою ініціативи Генеральної дирекції з мобільності і транспорту є створення морського «єдиного вікна», яке б забезпечило електронний обмін інформацією між морськими перевізниками в рамках Європейського Союзу [17].

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Еволюційний процес «єдиного вікна» в Україні в цілому відповідав загальносвітовим тенденціям

щодо трансформації від митноорієнтованого обмеженого «єдиного вікна» до національного. Нині «єдине вікно» забезпечує єдину точку входу інформації для всіх регламентованих державними контролюючими відомствами процедур, проте учасники торговельної діяльності зобов'язані окремо проходити митне очищення. Також існують логістичні «єдині вікна», покликані виконувати специфічні функції з автоматизації інформаційної взаємодії в портах, однак вони не надають сприяння у здійсненні процедур, регламентованих іншими державними контролюючими відомствами. Трансформація послуг «єдиного вікна» від національної до регіональної концепції в контексті адаптації торговельних даних до даних моделі ВМО, а також гармонізація кодів і стандартизація процедур на внутрішньому та міжнародних рівнях є перспективою подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Regulation (EC) № 450/2008 of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 laying down the Community Customs Code (Modernised Customs Code). Official Journal of the Europe. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:145:0001:0064:EN:PDF>.
2. Братош С. Єдине вікно на Харківській митниці. Зустріч держорганів та компаній-членів ЕВА. Юридична фірма Bargen: офіційний сайт. URL: <https://bargen.com.ua/2018/02/16/yedyne-vikno-na-harkivskij-mytnytsi-zustrich-derzhorganiv-ta-kompanij-chleniv-eva/>.
3. Брачук А.О. Міжнародні стандарти системи «єдине вікно» для зовнішньої торгівлі. Lex Portus. 2018. № 1. С. 93–104.
4. В електронному вигляді оформлюється 98% митних декларацій. Державна фіскальна служба України: офіційний сайт. URL: <http://sfs.gov.ua/media-tsentrvnovini/313923.html>.
5. Даньков І., Зелді Р. «Єдине вікно»: технологія проти бюрократії. Економічна правда: офіційний сайт. URL: <https://www.ey.com/ua/uk/newsroom/pr-activities/articles/ey-article-dankov-zeldi-23-november-2017>.
6. Деякі питання реалізації принципу «єдиного вікна» під час здійснення митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю: постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2016 р. № 364. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/364-2016-%D0%BF%ED20160525>.
7. Єдине вікно – обов'язкове для всіх з 01 лютого 2018 р. Головне управління Держпродсплужби в Івано-Франківській області: офіційний сайт. URL: <http://https://vetif.gov.ua/698-єдине-вікно-обов'язкове-для-всіх-з-1-лютого-2018-року.html>.
8. Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 р. №4495-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/ed20180704>.
9. Міжнародна конвенція про узгодження умов проведення контролю вантажів на кордонах від 21 листопада 1982 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_267.
10. Платонов О. Практика єдиного вікна у міжнародній торгівлі. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2013. № 4. С. 37–47.
11. Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 05 жовтня 2011 р. № 1031 і від 25 травня 2016 р. № 364: постанова Кабінету Міністрів України від 31 січня 2018 р. № 44. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/44-2018-%D0%BF%PARAN36#n36>.
12. Про механізм «Єдиного вікна» на українських митницях в інфографіках. Вісник: офіційне видання Державної фіскальної служби України. URL: <http://www.visnuk.com.ua/ru/news/100007396-yak-pratsuyue-yedine-vikno-na-mitnitsi>.
13. Пашко П.В. Митні інформаційні технології: навч. посіб. Київ, 2011. 391 с.

14. Рекомендація СЕФАКТ ООН № 33 «Єдине вікно». Європейська економічна комісія ООН (ЄЕК ООН): офіційний сайт. URL: http://www.unece.org/cefact/recommendations/rec_index.htm.

15. Рекомендація СЕФАКТ ООН № 34 «Єдине вікно». Європейська економічна комісія ООН (ЄЕК ООН): офіційний сайт. URL: http://www.unece.org/cefact/recommendations/rec_index.htm.

16. Суворов В. Удосконалення системи митного контролю в Україні в контексті концепції єдиного вікна. Вісник Академії митної служби України. Сер.: Економіка. 2009. № 2. С. 132–140.

17. Эволюция концепции «единого окна». Практическое руководство по упрощению процедур торговли: офіційний сайт. URL: <http://tfig.unece.org/RUS/contents/single-window-evolution.htm>.

References:

1. Regulation (EC) № 450/2008 of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 laying down the Community Customs Code (Modernised Customs Code)/ Official Journal of the Europea. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:145:0001:0064:EN:PDF>.

2. Law firm Barga, Bratosh S. Yedynе vikno na Kharkivskyy mytnytsi. Zustrich derzhorganiv ta kompaniy-chleniv EVA [The single window at the Kharkiv Customs. Meeting of state bodies and EVA member companies], official site. URL: <https://barga.com.ua/2018/02/16/yedynе-vikno-na-harkivskij-mytnytsi-zustrich-derzhorganiv-ta-kompanij-chleniv-eva/>.

3. Brachuk A.O. (2018). Mizhnarodni standarty systemy “yedynе vikno” dlya zovnishnoyi torhivli [International Standards for the Single Window System for Foreign Trade]. *Jornal Lex Portus [Lex Portus]*. Vol. 1. P. 93–104 [Ukraine].

4. State Fiscal Service of Ukraine (2018). V elektronnomu vyhlyadi oformlyayetsya 98 vid-sotkiv mitnikh deklaratsiy [Electronic filing of 98 percent of customs declarations]. URL: <http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/313923.html>.

5. Economic Truth (2018). Dankov I., Zeldi R. “Yedynе vikno”: tekhnolohiya proty byurokra-tiyi [The Single Window: Technology Against Bureaucracy]. URL: <https://www.ey.com/ua/uk/news-room/pr-activities/articles/ey-article-dankov-zeldi-23-november-2017>.

6. KМУ (2016). Deyaki pytannya realizatsiyi pryntsypu “yedynoho vikna” pid chas zdiysnennya mytnoho, sanitarno-epidemiolohichnoho, veterynarno-sanitarnoho, fitosanitar-noho, ekolohichnoho, radiolohichnoho ta inshykh vydiv derzhavnoho kontrolyu [Some issues concerning the implementation of the “one window” principle during the implementation of customs, sanitary-epidemiological, veterinary and sanitary, phytosanitary, ecological, radiological and other types of state control], the resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated May 25, 2016 № 364. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/364-2016-%D0%BF/ed20160525> [Ukraine].

7. General Directorate of the State Procurement Service in Ivano-Frankivsk region (2018). Yedynе vikno obovyazkove dlya vsikh z 1 lyutoho 2018 roku [Single window – mandatory for all from February 1, 2018]. URL: <http://vetif.gov.ua/698-yedynе-vikno-obovyazkove-dlya-vsikh-z-1-lyutoho-2018-roku.html>.

8. VRU, Law of Ukraine (2012). Mytnyy kodeks Ukrayiny [Law of Ukraine “The Customs Code of Ukraine”], dated March 13, 2012 № 4495-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/ed20180704> [Ukraine].

9. International law (1982). International Convention on the Harmonization of Frontier Controls of 21.11.1982 [International law. Mizhnarodna konventsiya pro uzgodzhennya umov proveden-

nya kontrolyu vantazhiv na kordonakh], dated November 21, 1982. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_267.

10. Platonov O. (2013). *Praktyka yedynoho vikna u mizhnarodniy torhivli* [Practice of the Single Window in International Trade]. *Jornal Visnyk Kyivskoho natsionalnoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu* [Bulletin of the Kiev National University of Trade and Economics]. Vol. 4. P. 37–47 [Ukraine].

11. KМУ (2018). *Pro vnesennya zmin do postanov Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 5 zhovtnya 2011 r. № 1031 i vid 25 travnya 2016 r. № 364* [On amendments to the Decrees of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated October 5, 2011 № 1031 and May 25, 2016, № 364] the resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated January 31, 2018 № 44. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/44-2018-%D0%BF/paran36#n36>.

12. Herald: official publication of the State fiscal service of Ukraine (2018). *Pro mekhanizm “Yedynoho vikna” na ukrayinskykh mytnytsyakh v infografikakh* [About the mechanism of the “Single Window” on Ukrainian customs in infographics]. URL: <http://www.visnuk.com.ua/ru/news/100007396-yak-pratsyuye-yedine-vikno-na-mitnitsi>.

13. Pashko P.V. (2011). *Mytni informatsiyni tekhnolohiyi* [Customs information technologies]. Tutorial, Kyiv, 2011. 391 p. [Ukraine].

14. United Nations Economic Commission for Europe (UN/ECE) (2005). *Rekomendatsiya SEFAKT OON № 33 “Yedynе vikno”* [UN/CEFACT Recommendation № 33 “Single Window”]. URL: http://www.unece.org/cefact/recommendations/rec_index.htm.

15. United Nations Economic Commission for Europe (UN/ECE) (2005). *Rekomendatsiya SEFAKT OON № 34 “Yedynе vikno”* [UN / CEFACT Recommendation № 34 “Single Window”]. URL: http://www.unece.org/cefact/recommendations/rec_index.htm.

16. Suvorov V. (2009). *Udoskonalennya systemy mytnoho kontrolyu v Ukrayini v konteksti kontseptsyi “yedynoho vikna”* [Improvement of the customs control system in Ukraine in the context of the concept of a “single window”]. *Jornal Visnyk Akademiyyi mytnoyi sluzhby Ukrayiny. Ser.: Ekonomika* [Bulletin of the Academy of the Customs Service of Ukraine. Ser: Economics]. Vol. 2. P. 132–140 [Ukraine].

17. *Practical Guide to Trade Facilitation. Évolutsyya kontseptsyy “edynoho okna”* [Evolution of the concept of a “single window”]. URL: <http://tfig.unece.org/RUS/contents/single-window-evolution.htm>.